

O PROGRAMIE

Carl Philipp Emanuel Bach (1714- 1788) - Sonata G-dur H.563, cz. III - Allegro

Carl Philipp Emanuel Bach, najstynniejszy z synów Jana Sebastiana Bacha, zwany także berlińskim, albo hamburskim Bachem, ceniony był przez współczesnych zwłaszcza za swoje kompozycje przeznaczone na instrumenty klawiszowe.

W wykonaniu Julii i Stanisława Łopuszyńskich zabrzmiała trzecia część jego harfowej Sonaty G- dur w wersji na harfę i klawesyn.

Francis Poulenc (1899- 1963) -Sonate pour 4 mains, cz. I Prelude, cz. II Rustique, cz. III Final

Francis Poulenc, wybitny przedstawiciel stylu neoklasycystycznego, który nigdy nie ukończył studiów muzycznych, gdyż przerwał je wybuch I wojny światowej, był zafascynowany dorobkiem kompozytorskim Igora Strawińskiego, Emmanuela Chabrier, Beli Bartoka, Arnolda Schoenberga, Claude'a Debussy'ego, Maurice'a Ravela. Ale równie silnie oddziaływała na niego popularna muzyka francuska, czy wodewilowa: kabaretowy styl variete. W jego twórczości wyraźnie słychać tę mieszankę tradycji i nowoczesności. Efekt jest bardzo przyjemny dla uszu odbiorcy.

Sonata na cztery ręce, przeznaczona na fortepian, to dzieło zaledwie dziewiętnastoletniego kompozytora i została ukończona w 1918 roku, kiedy znajdował się pod wpływem *Sokratesa* Erika Satiego, chociaż dostrzegamy w niej również odniesienia do *Allegro barbaro* Bartoka i *Sarkazmów* Prokofiewa. Pomysł rodzeństwa Łopuszyńskich, aby dołączyć ją do swego repertuaru, bardzo trafiony, ukazuje jej inne wymiary, zwłaszcza w sferze brzmienia i barwy, i z pewnością przypadnie Państwu do gustu.

Ekaterina Walter-Kühne (1870- 1930) - Fantasia on the themes from Eugene Onegin

Fantazja na tematy z *Eugeniusza Oniegina* Piotra Czajkowskiego na harfę solo, to najczęściej wykonywane dzieło tej kompozytorki i wirtuoza harfy, która w 1892 roku, w wieku dwudziestu dwóch lat, jako pierwsza kobieta-muzyk w Rosji zaprezentowała na publicznej scenie koncert harfowy z orkiestrą symfoniczną. Wydany w 1909 roku utwór jest dedykowany jej oddanej uczennicy, Kseni Erdely-Engelhardt.

Fantazja o Eugeniuszu Oneginie nie jest trywialna, jest pięknie i solidnie skomponowana: Walter-Kühne osiąga delikatną interpretację melancholijnego początku opery (temat Tatiany), podczas gdy słynny "Walc" z aktu II i "Arioso" z aktu I (w którym Leński wyznaje swoją miłość Oldze) są żywo urzeczywistniane w najpełniejszym rejestrze harfy, ułożonym w niezwykłych figuracjach i rozległych arpeggiach.

Wilhelm Friedemann Bach (1710- 1784) - Fantasia a-moll

Uważany przez Jana Sebastiana Bacha za najzdolniejszego z jego synów, znany jako Bach z Halle, pragnął odciąć się od sławy ojca i brata, Carla Philippa Emanuela. Jego wewnętrzne walki i przeciwności, które naznaczyły jego życie (po tym jak musiał zrezygnować z funkcji organisty kościoła św. Zofii w Dreźnie w 1764 roku, nie znalazł już innej stałej posady) miały niewątpliwie wpływ na jego twórczość. Słynął z swej genialnej, wirtuozowskiej improwizacji organowej, której echa możemy odnaleźć w Fantazii a- moll.

Marcel Grandjany (1891- 1975) - Rhapsodie pour la Harpe

Rapsodia na harfę to debiut Marcela Grandjany'ego jako kompozytora solowych dzieł o koncepcji symfonicznej. Temat Rapsodii oparty jest na chorale gregoriańskim (Salve Festa Dies), śpiewanej na zakończenie Wigilii Paschalnej dla nowo ochrzczonych. Dla pobożnego katolika ta melodia ma ogromne znaczenie emocjonalne - jest to pieśń miłosna Grandjany'ego do jego Matki Kościoła, ale podobnie jak w przypadku wszystkich jego kompozycji, wykracza poza tradycyjną muzykę harfy dzięki zastosowanej szerokiej amplitudzie brzmień, wkładowi emocjonalnemu i odpowiednim wyzwaniom technicznym.

Jean Françaix (1912- 1997) – L’Insectarium

Jean Françaix pochodził z rodziny muzycznej, a po ukończeniu studiów w rodzinnym mieście wyjechał do Paryża, gdzie w 1924 roku rozpoczął naukę w Konserwatorium Paryskim. Jego nauczycielką kompozycji była Nadia Boulanger. Ten przedstawiciel neoklasycyzmu pozostaje jednak mniej dysonansowy i mniej modernistyczny w swej twórczości w przeciwieństwie do Strawińskiego, Prokofiewa, czy słynnej Grupy Sześciu, do której należał Francis Poulenc.

Suita programowa *L’Insectarium*, która brzmieniem obrazuje sześć insektów - skolopendry, biedronki, pająka wodnego, pcheł morskich, skarabeusza i mrówek, została napisana w 1935 roku, a inspiracją dla autora była wybitna polska klawesynistka - Wanda Landowska. W wykonaniu Stanisława Łopuszyńskiego usłyszymy cztery z jej części. 1. *La Scolopendre* (Skolopendra, stonoga olbrzymia), 2. *La Coccinelle* (Biedronka), 5. *Le Scarabée* (Skarabeusz), 4. *Les Talitres* (w dosłownym tłumaczeniu z niemieckiego, które przypadło mi do gustu- pchły morskie, ale prawidłowa polska nazwa to zmieraczek plażowy, rodzaj skorupiaków).

Julia&Stanisław Łopuszyńscy (ur. 1995, ur. 1993) - Panopticum nr 3, nr 1

Na finał naszego koncertu Julia i Stanisław Łopuszyńscy wykonają dwie części ze skomponowanej przez nich Suity *Panopticum*, która ukazuje różne charaktery harfy i klawesynu, nawiązując nazwą do pokoju figur z wosku. Inspiracją do napisania tych dwóch części były między innymi bajki, motyw muzyczny z filmów o Jamesie Bondzie oraz Johann Sebastian Bach.